Voorstel aan de raad

Nummer: 25.505

Portefeuille:	S. Kruis
Programma:	7 Volksgezondheid en milieu
Taakveld:	7.4 Milieubeheer

Onderwerp: Beleidskader Financiële Participatie Hernieuwbare Energie Lelystad

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het Beleidskader Financiële Participatie Hernieuwbare Energie Lelystad, en de volgende punten hierin opgenomen uitgangspunten vast te stellen:
    a. Alle vormen van duurzame energie opwek en opslag moeten voldoen aan het beleidskader
    b. Initiatiefnemers zijn verplicht een participatieplan te schrijven. Hierin moet onderscheid gemaakt worden tussen actieve en passieve financiële participatie
    c. Een streven van 50% lokaal eigendom
    d. Een verplichte gebiedsgebondenbijdrage (GGB) richting het gebiedsfonds.
    e. De optie voor maatwerk open te houden
2. Initiatiefnemers te vragen/op te dragen een communicatie- en participatieplan op te stellen conform de leidraad van de gemeente Lelystad, waarbij de initiatiefnemer in ieder geval de volgende uitgangspunten in acht neemt:
    a. Onderscheid maken tussen actieve en passieve financiële participatie.
    b. Inwoners van de gemeente Lelystad krijgen de kans financieel te participeren. Hoe hierover gecommuniceerd wordt staat vermeld in het plan.
    c. Hoe er samengewerkt wordt met lokale stakeholders (waaronder energie coöperaties) en inwoners.
3. Als uitgangspunt een bedrag in te voeren voor de gebiedsgebondenbijdrage (GGB) van 400 euro/MW (op basis van 950 vollast uren)

Urgentie Raad

Geen urgentie: Er is geen datum waarvoor dit besloten moet zijn door de raad. Voorstel kan in reguliere procedure.

Voorgaande besluitvorming

Op 9 september 2025 is het ontwerp beleidskader in het college behandeld waarna het zes weken ter inzage heeft gelegen. Vervolgens is het op 23 september 2025 besproken tijdens een beeldvormende sessie in de commissie Ruimte Beheer, Energie en Duurzaamheid.

Inleiding

Duurzame energieopwekking speelt een cruciale rol in de Nederlandse energietransitie. Om deze transitie op een sociaal rechtvaardige manier vorm te geven, is in het Klimaatakkoord (2019) vastgelegd dat het streven is dat burgers en lokale bedrijven voor de helft eigenaar moeten kunnen

worden van grootschalige duurzame energieprojecten zoals zonne- en windenergie. Voor windprojecten is dit reeds vastgelegd in het Regioplan Wind (2016), maar voor zon op landprojecten, grootschalige batterijen, waterstoffabrieken en mestvergistingsinstallaties etc. heeft de gemeente Lelystad nog geen beleidskader. Momenteel is de gemeente ook bezig met projecten zoals A6 Zon Lelystad en Energielandschap West. Voor deze projecten is er nu nog niets vastgelegd.

Onderdeel van de financiële participatie is het afdragen van een gebiedsgebonden bijdrage (GGB). De wijze van besteding (structuur, doel, middel) wordt op een later moment nader uitgewerkt en vastgesteld door het college. Het reeds binnengekomen geld uit Windplan Blauw wordt hierin meegenomen.

Argumenten

1. Het Beleidskader Financiële Participatie Hernieuwbare Energie Lelystad vast te stellen.

1.1 Zorgt voor een betere verdeling van de lusten en de lasten.
Doordat inwoners financieel mee kunnen participeren en daardoor ook financieel kunnen profiteren van de opwek/opslag van energie zijn de lusten en de lasten evenwichtiger verdeeld.

1.2 Het creëert draagvlak.
Energie opwek en opslag hebben een grote landschappelijke impact wat zorgt voor een matig draagvlak onder inwoners. Echter als inwoners mee kunnen profiteren vergroot dit het draagvlak.

1.3 De GGB zorgt ervoor dat iedere inwoner kan profiteren.
Het kopen van aandelen en obligaties is financieel niet voor iedere inwoner haalbaar. Om ervoor te zorgen dat ook deze inwoners kunnen profiteren wordt er een gebiedsfonds opgezet. Hier kunnen alle inwoners later aanspraak op maken. De verder invulling van het fonds wordt op een later moment uitgewerkt, maar zal voor iedere inwoner toegankelijk zijn.

1.4 Het beleid staat maatwerk per project toe wat resulteert in een hogere haalbaarheid.
De energieprijzen dalen en de businesscase is vaak aan de krappe kant. Dit in combinatie met een vaste bijdrage per opgeleverde MW kan ervoor zorgen dat projecten die bijdrage aan de energieneutraliteit van Lelystad geen doorgang vinden. Om dit te voorkomen is er in het beleid opgenomen dat er per project gekeken wordt wat de best haalbare situatie is.

2. Het projectplan uit te breiden met een communicatie en participatieplan

2. Het communicatie en participatieplan geeft de gemeente inzicht in hoe de inwoners en andere stakeholders betrokken worden bij het initiatief.
De in het beslispunt genoemde punten maken het communicatie en participatieplan laten de initiatiefnemer meer nadenken over de wijze waarop inwoners betrokken worden bij het initiatief. Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de binnengekomen zienswijze. Het doel van het plan blijft het vroegtijdig komen tot afspraken tussen de omgeving, initiatiefnemer en gemeente over financiële participatie.

3. Een bedrag als uitgangspunt in te voeren voor de GGB zijnde 400 euro/MW

3. Een uitgangspunt geeft duidelijkheid aan de initiatiefnemer.
Door een bedrag als uitgangspunt te geven is er een duidelijke richting voor zowel de initiatiefnemer als de gemeente. Dit bedrag komt voort uit de gedragscode zon op land (2024). Voor de andere energievormen (niet zijnde wind) wordt ook dit bedrag aangehouden. Mocht er maatwerk nodig zijn kan het genoemde bedrag dienen als startpunt. Zo is het bij een hoog percentage lokaal eigendom denkbaar dat dit bedrag iets naar beneden bijgesteld wordt en vice versa. Hiermee wordt tevens invulling gegeven aan de binnengekomen zienswijze. De bedragen voor wind op land blijven gelijk aan die genoemd in het Regioplan Wind.

Kanttekeningen

1.1 In het beleid worden alle vormen van opwek en opslag meegenomen. Dit is een stap verder dan het klimaatakkoord. Mogelijk kan dit potentiële initiatiefnemers afschrikken. Echter wordt hiermee voorkomen dat de lasten van andere vormen van opwek en opslag met een grote landschappelijk impact alleen bij de bewoners terecht komen.

1.2 Bij het kopen van aandelen en obligaties loopt de koper altijd financieel risico. De initiatiefnemer moet koper hierover op de hoogte stellen.

Financiën

nvt

Vervolg

nvt

Bijlagen

1. Beleidskader Financiële Participatie Hernieuwbare Energie Lelystad

Lelystad, 2 december 2025

Het college van de gemeente Lelystad,

de gemeentesecretaris,
C.J.M. Swart
**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*